

УПРАВЛІНСЬКІ РОЛІ МЕНЕДЖЕРА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Куропата В., студент, Запорізький національний університет

Організація бізнесу в сучасних умовах, що характеризуються розгортанням глобалізації та глокалізації, обумовлює ускладнення процесу забезпечення ефективного управління компанією. Цей процес включає багато аспектів, в тому числі постачання, виробництво, реалізацію вироблених товарів і послуг. Особлива роль в організації та управлінні бізнесом відводиться особі менеджера.

Менеджмент являє собою раціональну оцінку ситуації і систематичний вибір цілей; розробку стратегій досягнення цих цілей; розміщення необхідних ресурсів; раціональне планування, організацію, управління і контроль діяльності, необхідної для досягнення обраних цілей, і мотивацію з винагородою людей за виконану роботу. Саме на менеджерів покладається основна відповідальність за ефективне досягнення встановлених цілей, тому вивчення ролей, що виконують менеджери набуває значної актуальності.

Дослідженням проблем визначення сутності управлінських ролей менеджера присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед яких доречно відзначити наробики І. Адізеса [1], Т. Базарова [2], Г. Мінсберга [3] та інших.

Г. Мінсберг виокремлював наступні групи ролей менеджера: міжособистісні, інформаційні ролі, а також ролі пов'язані з прийняттям рішень. До основних міжособистісних ролей він відніс: головний керівник (виконує звичні обов'язки правового чи соціального характеру), лідер (відповідальний за мотивацію й активізацію підлеглих, набір, підготовку працівників і пов'язані з цим обов'язки) та сполучна ланка (забезпечує роботу мережі зовнішніх і внутрішніх контактів і джерел інформації, що надають інформацію і надають послуги).

Серед інформаційних ролей за Г. Мінсбергом виокремлюють: роль приймача інформації – він одержує спеціалізовану інформацію для використання в інтересах справи; виступає як центр зосередження внутрішньої і зовнішньої інформації, що надходить до організації; роль розповсюджувача інформації, який передає інформацію із зовнішніх джерел або від інших людей членам організації, при чому частина цієї інформації носить фактичний характер, інша може

вимагати інтерпретації фактів, крім того, сюди ж відноситься роль представника інформації, який передає інформацію для зовнішніх контактів щодо планів, політики дій, результатів роботи організації, діє як експерт з питань даної галузі.

Ролі пов'язані з прийняттям рішень поділяються на:

- підприємець, що вишукує можливості у межах організації і за її межами, розробляє і запускає проекти змін, контролює розробку проектів;

- той, що ліквідує перешкоди, який відповідає за корегувальні дії, коли організація має важливі та несподівані перешкоди;

- той, що розподіляє ресурси – він відповідальний за розподіл різних ресурсів організації, що фактично полягає у прийнятті або схваленні усіх значних рішень в організації;

- той, хто веде переговори - відповідальний за представництво організації на важливих переговорах.

Класифікація ролей за Мінцбергом не протирічить підходу запропонованому Т.Ю. Базаровим, який виділив чотири основні ролі менеджера: управлінець, організатор, адміністратор і керівник. Роль управлінця виникає при аналізі управлінської ситуації. Проаналізувати цю ситуацію можна по-перше визначити межі кожної ситуації, а, по-друге, побачити процеси в ситуації та визначити їх результати. Інструментом управлінця є програмування. Програмування - це вміння правильно та зрозуміло формулювати розвиток подій. Наступний крок - це визначення того що з цього можна розглядати як цілі і якими є аспекти прийняття рішень про їх досягнення. Після визначення управлінської ролі менеджера, виникає наступна роль - роль організатора. В цьому випадку вони повинні забезпечити перетворення визначених цілей у результати. Інструментом організатора є описання покрокового руху до результату. Наступна роль - роль адміністратора. Мета адміністратора – оперативне управління, підтримка бізнес-процесів і організаційної структури в режимі функціонування. Провідна діяльність адміністратора – контроль, адміністрування, розподіл ресурсів і визначення термінів. Четвертою управлінською роллю є роль керівника або лідера. Його завдання визначення і реалізація конкретних ідей. Для нього провідною діяльністю є мотивація інших людей.

Ще однією класифікацією ролей менеджера є класифікація, запропонована І. Адісесом. Згідно з якою, менеджер повинен виконувати чотири основні ролі: виробник результатів, адміністратор, підприємець і інтегратор. Виконання одразу всіх чотирьох ролей

менеджера є запорукою спішного розвитку компанії. Але одна людина не зможе виконати ефективно всі чотири ролі одночасно, і якщо він спробує це зробити то в результаті з'являться управлінські помилки.

Таким чином, для ефективного виконання своїх функцій в умовах, що формуються під впливом глобалізації та глокалізації, підтримання конкурентоспроможності компаній в яких вони працюють та власної цінності, сучасним менеджерам необхідно поєднувати велику кількість ролей, зміст яких змінюється під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів.

Література.

1. Адизес И. Идеальный руководитель : почему им нельзя стать и что из этого следует / Ицхак Калдерон Адизес ; [пер. с англ. Т. Гутман]. - Москва : Альпина Бизнес Букс, 2007. - 262 с.

2. Базаров Т. Ю. Управленческие роли менеджера. [Електронний ресурс] / Т. Ю. Базаров. // Інтернет портал «Мое образование». – Режим доступу : http://моеобразование.ru/roli_menedjera.html

3. Минцберг Г. Действуй эффективно! : лучшая практика менеджмента / Генри Минцберг ; [пер. с англ. В. Кузин, А. Стативка]. - Москва : Питер, 2011. – 281.

Науковий керівник – к.філос.н., доцент Олійник О.М.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ АПАРАТУ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

**Лебідь О.В., Пустова І.В., Кращенко А.О., асистенти,
Дніпропетровський державний аграрний університет**

Одним із найскладніших видів розумової діяльності людини є управління підприємством. Враховуючи надзвичайну складність і різноманіття функцій керівників, чисельність зв'язків з різними явищами і процесами в організації, процес визначення ефективності керівництва є досить проблемним. Попри існуючі проблеми здійснення подібних дій є обов'язковими.

Вивчення даного питання знайшло відображення у працях таких вчених, як Я.В. Соколової, В.Ф. Палія, М.А. Вахрушиної, Ф.Ф. Бутинця.

Визначення оцінки праці бухгалтера-аналітика підприємства є дуже важливим аспектом діяльності господарюючого суб'єкта, воно має організаційне, економічне і соціальне значення. Тут постає питання – якою кваліфікацією він повинен володіти? Можна виділити